

# דברות קודש

מאת  
נ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

פרשת ויקרא

נאמטא

©  
כל הזכויות שמורות  
ל'איגוד חסידי בוסטון' {ע"ד}  
שע"י קהל 'קדושת פינחס' באסטאן  
רח' נועם אלימלך 2 ביתר עילית.

להנצחות לדגל שמחה  
או לעילוי נשמת  
ניתן לשלוח מייל:

[A0799326426@GMAIL.COM](mailto:A0799326426@GMAIL.COM)

058-325-4668

עיצוב וסדר:  
א.י.ש. אשדוד  
0527627127

## על פרשת השבוע

### ליל שב"ק פרשת זכור תשפ"א

בהתעוררות גדולה ונוראה, וליכם בער בקרבם לעבוד את השי"ת בהשתוקקות עצומה, והיו כל עם ישראל בחטיבה אחת לעשות רצון קונם, ולהתנער מכל טומאת מצרים, ולהגיע למדריגה של הקדושה בכדי לקבל את התורה.

ובך מעידה לנו התורה 'אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת לה' ויאמרו לאמר' (שמות טו א). שבעת שנקרע להם הים, היו עם ישראל במדריגה גבוהה כל כך של דבקות והשתוקקות לבורא יתברך שמו, עד שפתחו כולם - משה רבינו ועם ישראל - בשירה להודות לה' על הנסים הגלויים שראו לנגד עיניהם, וכן ידוע מה שמביא רש"י שראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל בן בוזי. וכל כך הגיעו בני ישראל למדריגות רמות.

ורק בכדי לסבר האוזן היאך היתה נראית השירה אז על ים סוף,

בפרשת זכור כתיב (דברים כה ז - יח) זכור את אשר עשה לך עמלק בדרך בצאתכם ממצרים, אשר קרך בדרך ויונב בך כל הנחשלים אחרך ואתה עייף ויגע וגו'.

ובביאור הפסוק אשר קרך בדרך מביא רש"י הק' ג' פירושים, הפירוש הראשון לשון מקרה, והפירוש האחרון כותב רש"י בזה"ל: דבר אחר לשון קור וחום, צינך והפשיך מרתיחתך, שהיו האומות יראים להלחם בכם, ובא זה והתחיל והראה מקום לאחרים. משל לאמכטי רותחת שאין כל בריה יכולה לירד בתוכה, בא בן בלעל אחד, קפץ וירד לתוכה אף על פי שנכוה, הקרה אותם בפני אחרים.

מזה הפירוש הבתרא של רש"י ניתן לנו להבין מה עשה זה העמלק בב' אופנים, א' שכאשר יצאו בני ישראל מארץ מצרים היו אז עם הקודש

שהוא יחזק ויבעיר את ההתלהבות והאמונה.

וזוה הקרירות שהכנים עמלק בישראל נשארה עד לימינו, כי הרי כתיב 'או ישיר וכו' ויאמרו לאמר, שהכח של השירה וההתלהבות הוא בבחינת לאמור, לכל הדורות, שמושה רבינו הכנים הכוח בעם ישראל לדורות עולם שיוכלו לומר שירה לה', ולעבוד אותו בשמחה ובהתלהבות.

ואולם בד בבד, בתוך זה השירה וההתלהבות נשארה גם כן הקרירות של עמלק, ועל זה אנחנו צריכים להילחם. זה דרך אחת בפירושו של רש"י.

עוד דרך ואופן יש לפרש בדברי רש"י, על העניין של אמבטי רותחת שהזכרנו לעיל. דהנה על דרך משל בזו האמבטי הרותחת, ששום אחד אינו מהין להכנים אפילו את ידו לתוכה שמא תכווה, וזה נקרה גדר סייג, שהכל יודעים שאין ליכנס בהאמבטי הרותחת הלזו, שהרי אם יכנס לשם אדם יתמלא כל גופו בכוויות וחבורות. והנה בא אחד, זה עמלק, וקפץ לתוך אותה אמבטי, ובוה ביטל את הגדר והסייג שידעו כולם שאין ליכנס לתוך האמבטי.

נוכל לקחת כדוגמא בעלמא מההתלהבות וה'ברען' שיש כאן בכל שנה ושנה בחצות ליל שביעי של פסח, שכפי מנהגינו אנו אומרים את שירת הים פסוק בפסוק יחד כל הקהל כולם, ואו אז פורצת השירה מכולם בהתעוררות עצומה לאין ערוך, וזהו רק מעין דמעין ממה שהיה אז בקריעת ים סוף.

ואז, במצב הגדול והנורא הזה בו היו שרויים עם ישראל, בא זה העמלק והכנים קרירות בלב כל ישראל, וקירר אותם מההתלהבות שהיה להם לעבוד את ה', וכלשונו של רש"י 'צינך והפשירך מרתיחתך'.

ונודעת האמרה עה"פ (שמות יח א) וישמע יתרו. ופירש"י: מה שמועה שמע ובא, קריעת ים סוף ומלחמת עמלק. ולכאורה למה אחרי ששמע שני דברים אלו קריעת ים סוף ומלחמת עמלק דייקא הגיע יתרו למושה רבינו, אלא שאמר יתרו שאם אחרי שהיו ניסים ונפלאות גדולות כל כך לעם ישראל, ואף קרע להם השי"ת את הים, והראה עוזו גבורתו לכל העולם, עכ"ז יכול עמלק לבוא ולהילחם עם ישראל, א"כ צריכים למהר ולילך לרבי הוא משה רבינו,

העמלק שנמצא אצל כל אחד ואחד מאתנו.

**ואמר** זקה"ק הרבי רבי שמעלקא מניקלשבורג זי"ע, שאם בעבודת התפילה יש אדם שהוא עייף ויגע, סימן הוא שהוא 'ולא ירא אלוקים'. וזאת, כי עמלק הכניס את הקרירות בעבודת השי"ת בלב כל ישראל, ועל האדם מוטל לעקור משורשו את החלק הרע הזה של הקרירות מליבו, וכל זמן שלא עשה כן, שהוא מתפלל בלי התלהבות ובעייפות, עדיין אין הוא ירא אלוקים, כי יש עוד אצלו חלק מעמלק.

**ואמנם** שאין אנו מתדמין לאותם החסידים הראשונים שהיו שוהין שעה אחת קודם התפילה וכו' (ברכות לב:), וכן איתא בזוה"ק (משפטים קד, פינחס רכב) איזהו חסיד המתחסד עם קונו, ועושה כל מעשיו לפניו משורת הדין. אולם אין מקרא יוצא מידי פשוטו שעכ"פ עלינו לילך בדרכיהם במה שרק אפשר, ולרצות שתפילתנו תהיה כמו תפילתם.

**ואומר** אשר עם לבבי, שהאמת שקשה הדבר להתפלל בכל יום בהתלהבות ובחשק גדול, אבל איך ירצה האדם שיהיה לו התפילה

וזה מה שעשה עמלק, שכאשר יצאו בני ישראל ממצרים, יראו הכול מהם בשמעם מה שעשה אלוקיהם במצרים, וכן שקרע להם הים, וכדכתיב (שמות יד טו) 'שמעו עמים ירגזון חיל אחו ישבי פלשת' וכן בפסוקים הבאים מוצאים אנו את הפחד והבעתה שאחזה בגויים. שהכל יראו מגשת אל עם ישראל. וזה היה גדר וסייג, שעם עם ישראל אין עורכים מלחמה כלל. ובא זה העמלק וקירר את האמבטי הרותחת ופרץ את הגדר והסייג, והראה לכל העולם שאפשר וניתן להילחם בישראל.

הנה אנחנו שנקראים 'חסידים' חושבים שאצלנו אין את הענין של עמלק כלל. ואולם אדרבה גם בנו יש את ב' העניינים שעשה עמלק, הן הדבר הראשון של הקרירות, והן הדבר השני של הריסת הגדרים והסייגים.

**בעניין** הקרירות בעבודת השם יש הרבה לעורר, דהנה מקדמת דנא היה אצל החסידים עבודת התפילה עסק גדול ביותר, ובעיקר התבטאה העבודה בהתלהבות וכוחות הנפש, אך דא עקא, שכהיום הזה אין אנו רואים את זה העבודה הנדרשת מאחד שהוא חסיד, וזה בגלל חלק

לי אם אומר אוי לי אם לא אומר, מאז ומקדם היה המושג 'חסיד' לדבר נשגב וקדוש, ולא כל הרוצה לבוא ליטול את השם יבוא ויטול, רבים מבני ישראל שהיו בדורו של מרן הבעש"ט הק' זי"ע ותלמידיו, על אף שהיו גדולי עולם מופלגים בתורה ועבודה, לא יכלו בנפשם להימנות מבין החסידים, יען כי החסידות דרשה מאד מהאדם, וכידוע כל זה מספרי החסידות, והמה מומלים לפנינו בכל ארון ספרים הן בבית והן בבתי המדרש.

**ובעיקר** הדגש אצל החסידים היו הגדרים וסייגים שעשו לעצמם, לקדש עצמם במותר. ובפרט בעניני העולם הזה שעשו תקנות גדולות, הן בעבודת האכילה שאצל הצדיקים והחסידים הייתה זה תורה שלמה, והן בעניין הלבוש שהיה קדוש אצל החסידים, והיה הרבה ענינים במלבושים שהנהיגו רבותינו הק' ללבוש, והיה להם סודות טמורים במלבושים שאנו לובשים הן בשבת והן בחול. וכן עבודת הנגינה קיבלה אצל החסידים דרך ועבודה נעלית ונשגבה.

**אך** כל לבב דווי וכל ראש לחלי, כאשר רואים היום בזמנינו את החשיכה הגדולה שירדה לעולם, שכל

בהתלהבות גדול, בעוד שהוא נכנס לבית הכנסת במרוצה, כאשר הקהל עומדים כבר באמצע התפילה, וכמאמר העולם שבא לביה"כ ב'כי בא סוס'. ובקושי יש סיפק בידו להניח תפילין וכבר אוהזים בשמו"ע, ואח"כ יתאונן זה האדם למה אינו מרגיש סיפוק וחשק בתפילתו.

**לא** זו הדרך, אלא כאשר ירצה האדם להתפלל באמת מתוך חשק והתלהבות והשתוקקות לבורא יתברך שמו, ראשית עליו לידע שצריך הוא להשכים קום בבוקר, כדי זמן שיהיה לו להתכונן היטב לתפילה, ואח"כ ילך בוריוות להתקדש ולהיטהר במקווה טהרה לקבל עליו תוספת קדושה, כאשר נהגו זה אצל כל החצרות ההולכים בדרך החסידות, וכן יראה לקבוע לו איזה סדר לימוד לפני התפילה כידוע מה שהרחיבו רבותינו מאורי החסידות, על המעלה של הלימוד לפני התפילה, וכך כאשר עושה את כל ההכנות הנעלות הללו, בוודאי שתפילתו תראה אחרת לגמרי.

עוד יש את העניין של עמלק בזמנינו והוא האופן השני הנזכר לעיל, וזה הריסת כל הגדרים והסייגים שהיו נהוגים אצל החסידים כל השנים. אוי

והאמת שגם ברחובה של עיר צריך היהודי החסידי ללבוש כובע לראשו. וכאן המקום איתי להזכיר את מה שהיה תמיד מעורר מורינו הג"ר דוד צבי אורדנמליך זצ"ל מרא דאתרא דעירנו, לחבוש כובע לראש בכל עת שיוצאים את הבית. ואכן שאין זה הלכה אבל חסידות וודאי שיש כאן, וחסיד צריך תמיד להיות במעלה יותר מהאחר שאינו חסיד. וצריך תמיד להוסיף קדושה על קדושה וגדר על גדר.

בן יש לעורר ולהתריע על אותם הכלים המתקשרים, שפשיטא לכל אחד שהוא מזרע אברהם יצחק יעקב, שאסור לו בתכלית האיסור להחזיק באותם כלים הפסולים שנאסרו על ידי כל גדולי הדור, ובעיקר צריך לזרו לאנשי הקודש ההולכים בדרך החסידות, שלא יראה ולא ימצא אצלם אותם הכלים, כי אנחנו צריכים לעשות משמרת למשמרתי (ראה גמ' יבמות כא.). ועכ"פ אם צריכים למכשיר הפלאפון, שיהיה אך ורק עם ההכשר המקובל במחוזותינו.

ובן על בחורי הישיבות, שעד להיום היה הדבר פשוט שאין הם מחזיקים פלאפון כלל וכלל, והיום נפרץ הדבר ביותר. על בחורי החמד

המושג של חסיד נהפך לשם נרדף של כל התועבות וההבלים של העולם. ישנם מזמרים שרחוקים כרחוק מזרח ממערב מדרך היהדות הצרופה, וק"ו שהם רחוקים לגמרי מדרך החסידות, ופיהם מלא זוהמה ושירתם שירת הגויים, והם המה שקוראים לעצמם מזמרים חסידיים.

עוד רעה חולי יש, ועל זה צריך בעיקר לעורר, והוא עניין הלבוש שנפרץ מאוד בזמנינו והפרוץ מרובה הוא על העומד. שיש את ה'מאדע' במלבושים, שבכל יום ויום יוצאים מיני מלבושים ממלבושים שונים ומשונים שלא שיערום אבותינו, ועוד קוראים לזה מלבוש חסידי.

בן מזדמן לי לראות פעמים רבות האיך שאדם שנמנה בעצם עם החסידים והולך עם חליפה ארוכה, מתפלל בלי כובע על ראשו, שלבר מההלכה שהאדם צריך שיתכסה בשני כיסויים בתפילה, הרי שאצל החסידים היה זה מיסודי היסודות ואחד מהגדרים והסייגים, ופעמים שאני חושב בליבי שהיה עדיפא טפי אם יפשוט מעליו את חליפתו הארוכה וילבש חליפה קצרה, אבל לכל הפחות יעטה על ראשו מנבעת.

התורה, ולומדים לשמה לשם יחוד קוב"ה ושכינתיה, וח"ו אינם מתגדלים ומתפארים בלימודם, וכידוע כל זה, הרי שגם עבודת האכילה זה אצלם תורה שלימה, ובעת אכילתם הם מתקדשים ומטהרים לא פחות מלימוד התורה.

ולזה אה"נ שעם ליטוואק אפשר ללמוד פשעטיל, אבל עם חסיד לא די שאפשר ללמוד עמו, אלא שאף אפשר ללמוד ממנו היאך לאכול בקדושה וטהרה, כי הרי אדם נראה בכוסו, ובעבודת האכילה אפשר לראות המעלה של החסיד. ובוודאי שכל זה הוא בנוסף ללימוד התורה, שראשון לראשונים צריכים לעסוק בתורה בעמל ויגיעה שהרי ולא עם הארץ חסיד, ואח"כ יוכל לבוא לידי מדריגות רמות בעת האכילה.

ויעזור ה' שימחה זכרו של עמלק בקרוב, וגם נזכה שימחה העמלק המתהלך בקרב מחנינו, ובכך נוכל לילך ולהתעלות בדרך החסידות המסורה לנו מדור דור, ונזכה לביאת משיחנו במהרה בימינו, אמן.

החסידים לדעת, שאם ברצונם ללכת בדרכי החסידות אל להם להחזיק כלי כזה כלל וכלל ואפילו עם הכשר, שאין לך דבר המונע את האדם מלעבוד את השי"ת, כמו אותם הכלים.

כל הדברים שנמנו כאן הם אותה קרירות שזרק בנו עמלק באותה המלחמה שלחם נגד ישראל. וזה המלחמה הוא 'מדור דור', גם בזמנינו אנו עלינו ללחום בעוז נגד אותו ה'עמלק החסידי' שמראה פנים שכל זוהמת העולם הזה וכל הרעות וכיוצ"ב הם חסידיים וכו', לא מיניה ולא מקצתיה, עלינו לשנוא ולבער מקרבנו כל שמץ של אותה קרירות של עמלק, ועל ידי כך נוכל לבוא בשערי החסידות ולהיות חסידים אמתיים ההולכים בדרך מאור עינינו הבעל שם טוב זי"ע.

**עלמא** דבר, 'או מיט א-ליטוואק קען מען לערנען א-פשעטיל, און מיט חסידים קען מען העס'ן קוגל' (עם ליטאי אפשר ללמוד, ועם חסידים אפשר לאכול קוגל). איברא, שאותם האומרים כן אינם משווים בדעתם עד כמה אמת ונכון הוא זה, דהחסידים מחוץ למה שהם מתקדשים בעת לימוד





## קידושא רבה בצפרא דשבתא - שבת זכור תשפ"א

בפור אורח חיים סימן ג'ו מפרש הכוונה של 'אמן יהא שמיה רבא' יש מפרשים 'שם י-ה רבא', שאנו מתפללין על שם י-ה שאינו שלם, שיתגדל ויתקדש ושיחזור להיות שלם. והיינו לעת הגאולה שינקום מעמלק, שנשבע שלא יהיה השם שלם עד שינקום ממנו דכתיב (שמות יז, טו) "כי יד על כס יה" שאין הכסא שלם, ואין השם שלם אלא לאחר שינקום ממנו. ואז יהיה השם שלם, וגם הכסא דכתיב (תהלים מ, ז-ט) "האויב תמו חרבות לנצח" וכתיב "וה' לעולם ישב כונן למשפט כסאו" הרי השם שלם והכסא שלם. וזה ידוע מה שפירש רש"י על 'אשר קרך בדרך' לשון מקרה.

והנה בגמרא שבת (קטז:) מובא: אריב"ל כל העונה אמן יהא שמיה רבא מברך בכל כחו קורעין לו גזר דינו שנאמר (שופטים ה, ב) בפרוע פרעות בישראל בהתנדב עם ברכו ה' מ"ט בפרוע פרעות משום דברכו ה'. ובמשנה ברורה מבאר הענין של קול רם וכך הוא כותב: 'בקול רם', שעי"ז מתעורר הכוונה ועי"ז קול זה מתבטלים גזירות קשות.

בבעל הטורים (בראשית א, א) כתב כי בפסוק של בראשית ברא וכו' יש ז' תיבות וכנגדם אמר דוד שבע ביום הללתיך (תהלים קיט, קסד). ולכך תקנו יהא שמיה רבא מברך לעולם לעלמי עלמיו, שהם ז' תיבות, ואמרים אותו ז' פעמים ביום. ויש בפסוק בראשית כ"ח אותיות וכן ביהא שמיה רבא. וכן בפסוק וידבר אלקים את כל הדברים האלה לאמר (שמות כ א) יש בו ז' תיבות וכ"ח אותיות. זהו שאמרו ז"ל (סוטה מט.) כל העונה אמן יהא שמיה רבא בכל כוחו נעשה שותף להקב"ה במעשה בראשית וכאלו קבל תורה בהר סיני

**היוצא** לנו מכל הדברים האלו, דהעניין מה שאנחנו אומרים בכל יום 'יהא שמיה רבא' הוא כדי שיהיה השם שלם וימחה זרעו של עמלק. ועמלק הוא הרי עניין של מקרה וכפרש"י. ואנחנו באומרנו בכל יום יהא שמיה רבא בזה אנו מוחים את עמלק, ולזה אנו צריכים גם להתחזק באמונה שאין שום מקרה בעולם כלל, ואדרבה הקב"ה שהוא ברא את העולם הוא זה שמדריכנו ומשגיח עלינו בכל

ידי בריאת העולם יודעים הכל שיש ריבון לעולם. ולזה מרמז הפסוק כח מעשיו וגו' הם הכ"ח אותיות שיש בפסוק של בראשית.

עוד ניתן לרמז בדברי הפסוק וידי משה כבדים וגו' (שמות טו יב). שמשה רבינו לחם את מלחמת עמלק, ועל ידי שהרים את שתי ידיו היה מפלה לעמלק. והנה ב' יד עולה למניין כ"ח, וזה נוכל לרמז כי ידיו של משה מרמזים על כ"ח האותיות של פסוקא דבראשית. וזה הכח שיש לנו להלחם נגד העמלק שאצלו הוא הכל מקרה, שע"י שאנחנו משננים 'בראשית ברא אלוקים וכו' ומאמינים שאין שום מקרה בעולם, והקב"ה מנהיג העולם בכל צעד ושעל, זה מחליש את כוחו של עמלק.

ויעזור ה' שנוכל תמיד להתחזק באמונה שלימה ולידע שהכל הוא מאיתו יתברך, ובמהרה יהיה השם שלם והכסא שלם, בבניין ביהמ"ק במהרה בימינו, אמן.

שעה, וכל מה שנעשה בעולם הכל מאיתו יתברך.

וזהו מה שרימז הבעל המורים שיש ב'יהא שמייה רבא' כ"ח אותיות וגם בפסוק הראשון של בראשית איכא כ"ח אותיות, כי זה מכון כנגד זה, שכל תכלית בריאת העולם ומעשה שמים וארץ, הוא שיכירו וידעו כל באי העולם שיש אלוך ממעל והוא ברא את העולם. וכל הבריאה העצים והנהרות הימים וההרים, מראים באצבע שיש אחד בשמים שברא אותם, והמה מכוונת כנגד הכ"ח אותיות של יהא שמייה רבא שעל ידם מוחים את עמלק שהוא היפך הדבר, שהוא אומר שחלילה הכל מקרה ואין מנהיג לבירה ח"ו.

וזהו גם מה שפירש רש"י עה"פ 'בראשית' וז"ל, אמר רבי יצחק לא היה צריך להתחיל את התורה אלאל מהחודש הזה לכם שהיא מצוה ראשונה שנצטוו בה ישראל, ומה טעם פתח בבראשית, משום כח מעשיו הגיד לעמו וכו', ע"כ. וכלומר שעל



## פרשת פיקודי - חזק תשפ"ב

### קידושא רבא בצפרא דשבתא

בית המקדש כמו שכתב רש"י, כי ידוע מה שאמרו חז"ל (יומא ט:) שנחרב בית המקדש מפני שהיתה בו שנאת חינם, וכיון שכל קיום המשכן היה ע"י האחדות שכל אחד צמצם עצמו במדת אפה והיו כדאמרן, מובן מאליו שברגע שהיו נמנעים מהאחדות יהיה חורבן הבית.

ונראה לומר שיש רמז לענין זה של אחדות במשכן גם בהמשך הפרשה, כמו דכתיב (שם מ ט) ויקח ויתן את העדות אל הארון. שהיה די לומר ויתן את העדות אל הארון, בלי ויקח כמו דכתיב בכל שאר הכלים, למה כפל לומר 'ויקח ויתן'. אלא יש לומר שמרמז בזה ענין האחדות כפי אשר יבואר להלן.

דהנה המקום הקודש ביותר במשכן היה הארון שהיה מונח בתוך קדשי הקדשים, ומעליו מעל הכפרת היה השכינה מדברת אליו כמו שאמרו

אלה פקודי המשכן משכן העדות וגו' (שמות לח כא). וכתב רש"י, שכתיב המשכן משכן שני פעמים, רמז למקדש שנתמשכן בשני חורבנין על עונותיהן של ישראל.

הנה הרה"ק מראפשיין זי"ע אומר בספרו זרע קודש, שהראשי תיבות של 'אלה פקודי המשכן' הוא 'אפה', וסופי תיבות הוי 'הין', שאפה והין הם מדת הלח והיבש, היינו שאפה הוא מדה אצל הקמח שהוא דבר היבש, והין הוא מדה אצל היין והשמן שהוא לח.

פרשתנו עוסקת בכנין המשכן שהיו צריך לבנות באופן שכל כלל ישראל כלולים בה, שכולם יהיה להם חלק במשכן, ובחינה זו של אחדות שייך רק כשכל אחד מצמצם עצמו, כמו מדה המצמצם מה שבתוכה.

ובזה יש להבין המשך הפסוק משכן המשכן מרמז על ענין חורבן

נוכה להשראת השכינה, ולבנין בית המקדש השלישי בביאת גוא"צ בב"א.



שרו הניגון 'כי אתה הוא מלך מלכי המלכים' ואמר כ"ק מרן רבינו שליט"א: אנחנו נוהגים לשיר ניגון זה שהוא חלק מהיוצרות בשבתות שקורים בהם הד' פרשיות, ואמנם כי שבת זו הוי שבת הפסקה, אבל גם שבת הפסקה יש לה קשר עם ניגון זו.

דחנה היום הוא יומא דהילולא של האדמו"ר בעל 'הבית ישראל' מגור זצ"ל, והיה הבית ישראל רגיל לומר ששבת הפסקה גם שייך לד' פרשיות, כמו שכתב רש"י בתחילת הפרשה שנקרא בשבוע הבעל"ט (ויקרא א א), ומה היו הפסקות משמשות, ליתן ריוח למושה להתבונן בין פרשה לפרשה ובין ענין לענין, קל וחומר להדיוט הלומד מן ההדיוט. שבת הפסקה הוא הזמן להתבונן במה שקראנו בשבוע שעבר הוא פרשה של שקלים. א"כ גם שבת הפסקה שייך למה שאנו אומרים ביוצרות.



אחר ששרו 'מעין עולם הבא' אמר כ"ק מרן רבינו שליט"א: אנחנו

חז"ל (תורת כהנים). ואצל הארון שהיה שורש של כל הקדושה שהיה במשכן, איתא בבעל הטורים שכל מדותיו היו שבורות בחצאי אמות כמו שנאמר, ועשו ארון עצי שטים אמתים וחצי ארכו ואמה וחצי רחבו ואמה וחצי קומתו (שמות כה י). ובא לרמז על ענין שבירת המדות, כשמתנהג במדותיו הטבעיים שנמבעו כן במבעו, לא יתנהג במדה אחת תמיד. למשל אם הוא איש חסד, לפעמים צריך להתנהג במידת הגבורה היפוך מידת החסד, וכן בכל המדות. וזה הוא עבודת המדות, להתנהג באופן שמצמצם עצמו כמו מדה המצמצם מה שבתוכה. ועל ידי כן היה יכולים לבנות המשכן באופן שיהיה לכל כלל ישראל בכללותן חלק בהמשכן.

ויש לומר דלכן נאמר אצל הארון 'ויקה ויתן' לרמז על בחינה זו של אחדות, שנעשה ע"י שכל אחד לוקח מה שיש ללמוד מהזולת, וכל אחד נותן ומשפיע מכוחותיו להזולת. ועל ידי הכוחות של כל כלל ישראל ביחד נעשה המשכן.

יעזור השי"ת שנוכה להיות מאוחדים אחד עם השני, ועל ידי כן

כל מה שבא לידם, וממש רוקנו את כל ביתו, וסיפורים אלו שמענו על שנות השואה האיומה, מיהודים שברחו מבתיהם.

ולכן אנחנו צריכים להתפלל על היהודים שעדיין נמצאים שם שלא יארע להם מאומה ושיהיה להם שמירה עליונה, וגם לאלה שהצליחו לברוח משם שיצליחו להתקומם ולרומם עצמם שלא יפלו ח"ו ליאוש ולעצבות, שהמקום ירחם עליהם ויוציאם מצרה לרווחה מאפילה לאורה ומשעבוד לגאולה בב"א.

שרנו עכשיו 'מחבלי משיח יוצלו לרוחה', הנה היהודים במדינת אוקריינא עוברים בתקופה זו חבלי המשיח, וצריכים להתפלל עליהם 'מחבלי משיח יוצלו לרוחה'.

ושמעתי שאחד משליחי חב"ד ברח מאוקריינא כל עוד נשמתו בו כשהוא מצויד רק עם כמה מזוודות, מהדברים הבסיסים ביותר, והיה מחובר אצלו בביתו שבאוקריינא מצלמות שתיעדו כל הנעשה בבית, וסיפר שמיד כשברח מביתו פלשו הגוים הארורים של אוקריינא לביתו, ולקחו מהבית את



## רעזא דרעזין

וגו', ולא נאמר ויכתוב, לשון יחיד, ותירץ האמרי אמת, על פי מה שאמרו חז"ל (יומא לה) בן קמצר לא רצה ללמד על מעשה הכתב ועליו נאמר (משלי י ז) ושם רשעים ירקב. אמרו עליו שהיה נוטל ד' קולמוסין בין אצבעותיו ואם היתה תיבה של ד' אותיות היה כותבה בכת אחת.

ואיתא בתוס' יו"ט שם דבכתיבת השם הקדוש נראה דניחא

אלה פקודי המשכן משכן העדת אשר פוקד על פי משה וגו' (שמות לח כא). ויעשו את ציין נזר הקודש זהב טהור ויכתבו עליו מכתב פתוחי חותם קודש לה' (שם לט ל).

היום הוא יומא דהילולא של האדמו"ר הבית ישראל מגור זצ"ל. הבית ישראל אמר שאביו 'האמרי אמת' זצ"ל דייק כמה שאמר הכתוב ויעשו את ציין נזר הקודש זהב טהור ויכתבו עליו

הפרשה משתמש אצל החושן בלשון רבים. גם במעיל נאמר (שם פסוק כב) ויעש את מעיל האפור, לשון יחיד, ובהמשך הפרשה משתמש אצל המעיל בלשון רבים, וכן בשאר הכלים.

ונראה לומר דכל הכלים שבמשכן וכן בגדי הכהונה נעשו באופן שכל כלל ישראל היה להם חלק בעשייתן ע"י הרמת תרומתם ונדבת לבם, אמנם עצם עשייתן היה נעשים ע"י היחידים שעסקו במלאכת המשכן. ולכן לפעמים משתש בלשון יחיד בגלל שעצם עשייתן היה נעשה ע"י יחידים, אולם העשייה היה בשליחות של כלל ישראל, ולכן נאמרו בלשון רבים להורות שעשייתן היה בשביל כל הכלל.

ואמר הבית ישראל על הלשון 'ויכתבו' שנאמר בלשון רבים אצל כתיבת ה' בצ"ץ, שבא להורות שכל אחד צריך לכתוב ולחוקק זאת בעצמו בבחינת כתבם על לוח לבך, שאחרי שנכתב השם בצ"ץ, יכולים מכוח זו כל אחד לכתוב קודש לה' בעצמו על לוח לבו.

ראיתי בחתן סופר שמבאר הענין מה שאמרו חז"ל (מדרש ילקוט תהלים ע"ט תתכד) על הפסוק (תהלים עט א) מזמור לאסף אלוקים באו גוים בנחלתך

שיהא כולו נכתב בבת אחת, שלא יהיה רגע שיהיה השם חסר, ועוד שזה רמז לענין היחוד השלם משמו יתברך.

המנחת חינוך (מצוה תלו) כתב דענין כתיבת ד' אותיות השם בבת אחת היה בזה תועלת רבה לענין כתיבת שם הוי" ב"ה דבכותב אותיותיה בזה אחר זה יש בכתיבת אות ו' כעין קלקול לשני האותיות הקודמים ו' -ה', שהיה עד עתה שם הק' שלם בפני עצמו.

ולפי דברים אלו מבאר האמרי אמת דאפשר לומר דמהאי טעמא נכתב 'ויכתבו', היינו שארבעה אנשים כתבו אז בבת אחת את ה' הק' על הצ"ץ.

ואפשר לבאר מה שנאמר 'ויכתבו' בלשון רבים על פי פשטות, דהנה אם נעייין בפרשה כולה, יש שם הרבה כלים שנאמר בהם לשון רבים, ומנגד יש הרבה כלים שאצלם נאמר לשון יחיד. אצל אבני השוהם נאמר (שמות לט ו) ויעשו לשון רבים, וגם נאמר (שם פסוק ז) וישם אותם על כתפות האפור אבני זכרון לבני ישראל. אצל החושן נאמר (שם פסוק ח) ויעש את החושן מעשה חושב. ובהמשך

ענין לשפוך חמת אנשים על עצים ואבנים, לזאת נתן מעם וסיבה לזה, אשר פוקד על פי משה, ולאיוזה צורך היתה פקודה זאת, אלא וודאי כדי שמושה בכל דיבור פיו יתן בו כח מכל גוף ישראל, ועל כן יוצדק שפיר כי העצים והאבנים דומים כגופי ישראל עצמם.

ולפי דבריו יש להבין טובא את דברי הבית ישראל, שפעולת הכתיבה בציין קודש לה' פעל שיהיה חקוקים בכל נפש מישראל על לוח לבו קודש לה', בגלל שכל כלל ישראל היה להם חלק ונחלה במשכן כדארמן.

ענין זה של השתתפות כל כלל ישראל בבניית המשכן פעל אצל כלל ישראל שלכולם יש להם קשר נפשי עם המשכן, ולא רק בזמן שהבית המקדש קיים, אלא בכל הדורות גם כשאין בית המקדש קיים שייך נפשו של היהודי לבחינה של השראת השכינה, כמו שאנו רואים בסיום הפרשה שכתוב (שמות מ לה) כי ענן ה' על המשכן יומם ואש תהיה לילה בו לעיני כל בית ישראל בכל מסעיהם. וכוונת הכתוב כי ענן ה' על המשכן יומם, בזמן שבית המקדש קיים, ואש תהיה לילה בו לעיני כל בית ישראל

טמאו את היכל קדשך שמו את ירושלים לעיים. ואיתא במדרש, וכי מזמור הוא, והלא קינה היא, אלא לפי שנאמר (איכה ד יא) כלה ה' את חמתו, ובמה כלה, ויצת אש בציון, ולכן מזמור ושיר הוא, ששפך חמתו על עצים ועל האבנים ולא עשה כליה בבניו.

והנה באמת אין להבין איך יתכן עונש עצים ואבנים על חטאת אנשים, אבל יובן לנו היטב, דבמה שכל אחד נתן נדבת לבו, נתן כח במתנתו שיהיה חלק ממנו בעצם דבר זה, ועל כן כל אחד כך עשה במתנתו, ועל כן המשכן כולו כלול מכל ישראל מכוחם ומעצמם ממש.

ונראה שזה היה כוונת משה שספר ומנה פעמים רבות שש מאות אלפים מחצית שקלים, והלא חשבון קל יותר לעשות מחצאים שלמים, ולחשוב שלש מאות אלפים שקלים שלמים, אלא כוונת משה לחשוב כל שקל ושקל מכל בר ישראל כדי שיהיה לכל אחד חלק ונחלה מגופו ממש.

וזה מה שנאמר אלה פקודי המשכן משכן העדת אשר פוקד על פי משה. ופירש רש"י רמז למקדש שנתמשכן בשני חורבנין על עונותיהן של ישראל, ובאמת אין להבין מה

בכל מסעיהם, בזמן החשכות של הגלות שמכונה לילה.

הכלי יקר כתב (שם מ לד) על הפסוק ויכס הענן את אהל מועד וכבוד ה' מלא את המשכן, וז"ל: נראה מזה שכבוד ה' אינו הענן, אלא שהאש והאור דהיינו כבוד ה' היה נראה מתוך הענן, כי זולת הענן לא היה אפשרי להסתכל בו, כי באור השמש לא יוכל האדם להסתכל ק"ו באור זוהר שכינתו יתברך, על כן היה האור הקדוש ההוא תמיד נראה מתוך הענן, וכשהוקם המשכן נבדלו זה מזה כי האור האלוקים היה נכנס לתוך המשכן כי שם מקום קדושתו ית' והענן נשאר מבחוץ.

וזה שאמר הכתוב סוף פרשת משפטים (שם כד טז) וישכון כבוד ה' על הר סיני ויכסהו הענן ששת ימים. ר"ל הענן כסה את כבוד ה' כדי שיוכלו לראות הכבוד ההוא, כמו שכתוב (שם פסוק יז) ומראה כבוד ה' כאש אוכלת בראש ההר לעיני כל ישראל, כי על זה האופן יכלו לראות הכבוד.

ולכך אמר כאן ולא יכול משה לבא אל אהל מועד כי שכן עליו הענן וכבוד ה' מלא המשכן, כי אילו היה כבוד ה' מעורב עם הענן היה

יכול לבא שמה, כמו שנאמר סוף פרשת משפטים ויבא משה בתוך הענן, כי לפי שאז היה כבוד ה' מכוסה בענן היה אפשרי למשה לבא בתוך הענן, אבל עכשיו שנבדלו זה מזה שהענן היה מבחוץ, וכבוד ה' היה בלא ענן תוך אהל מועד, על כן היה מן הנמנע למשה לבא תוך אהל מועד, משמע אבל עד האהל מועד סמוך לו ממש היה יכול לבא אף על פי ששכן עליו הענן.

ולפי דבריו מובן מדוע בזמן שבית המקדש היה קיים, שהיה בבחינת יומם, אז היה השכינה בבחינת ענן, ובזמן שאין בית המקדש קיים כשכלל ישראל בגלות בבחינת לילה, השכינה היה בבחינת אש, ואיך יתכן שבזמן הגלות היה הבחינה של גילוי השכינה יותר מזמן שהבית המקדש היה קיים.

**אלא** שיש לומר, דבאמת בזמן שבית המקדש היה קיים היה בחינה של גילוי שכינה יותר גדול, ולכן היה צריכים ענן כדי לצמצם את גודל גילוי השכינה, באופן שכלל ישראל יהיה ראוי לקבלו. אמנם בזמן הגלות ששורה חשכות גדול, אז צריכה להיות גילוי השכינה גדולה יותר בבחינת אש, כדי



לג א), לפי שממקום החנייה חזרו ונסעו, לכך נקראו כולן מסעות. עב"ל. המסעות הם מסעות השונות במשך ימי הגלות, ואנו מקוים שיעזור השי"ת שאנחנו ניסע בקרוב ממסע זו אל המנוחה והנחלה, בבנין בית המקדש וביאת גוא"צ בב"א.

שנוכל להרגיש השכינה גם בתוך ההסתרה חשכות הגלות.

רש"י מבאר לעיני כל בית ישראל בכל מסעיהם, שמקום חנייתם אף הוא קרוי מסע, וכן וילך למסעיו (בראשית יג ג), וכן אלה מסעיו (במדבר



## סעודת ראש חודש יום שישי ר"ח אדר ב' תשפ"ב

והרי בזמן שנוכה לגאולת עולם אז נוכה לבחינה של "ויהיה ה' למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד" (זכריה יד ט), וזה ענין האיחוד של כל הצירופין בחינת 'שמו אחד'.

ויעזור השי"ת שנוכה כבר לגאולה השלמה ולמחיית עמלק בב"א.

הנה בראש חודש אדר שני צריכין לכוון את כל צירופי שם הוי"ה של כל החודשים, ויש ליתן בזה טעם.

ונראה שהרי נפסק בשו"ע (או"ח תרצו ס"א) אשר כל מנהגי הפורים אנו נוהגין באדר שני ולא בראשון, ומעם הדבר הוא מפני שצריכין לסמוך גאולה לגאולה לחודש ניסן (מגילה ו:),



הוצאות הגליון נדבת  
ידידנו הר"ר **דוד לייבוביץ** הי"ו  
להגל שמחת הולדת הנבדה למזל טוב  
יזכה לרוות רוב נחת ותענוג דקדושה  
ממנה ומכל יוצ"ח בבריות גופא ונהורא מעליא